

Rapport 2012:78

Innerstaden 1:14 - Lilla Torg - och Stjärnan 8, fornlämning nr 20 i Malmö stad, Malmö kommun

Arkeologisk förundersökning 2012

Joakim Frejd

sydsvensk
arkeologi

Rapport 2012:78

Innerstaden 1:14 - Lilla Torg - och Stjärnan 8, fornlämning nr 20 i Malmö stad, Malmö kommun

Arkeologisk förundersökning 2012

Joakim Frejd

Fornlämningsnr: 20
Malmö stad
Malmö kommun
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134

291 22 Kristianstad

Telefon (Regionmuseets växel): 044-13 58 00

Malmö

Erlandsrovägen 5

218 45 Vintrie

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2012 Sydsvensk Arkeologi AB

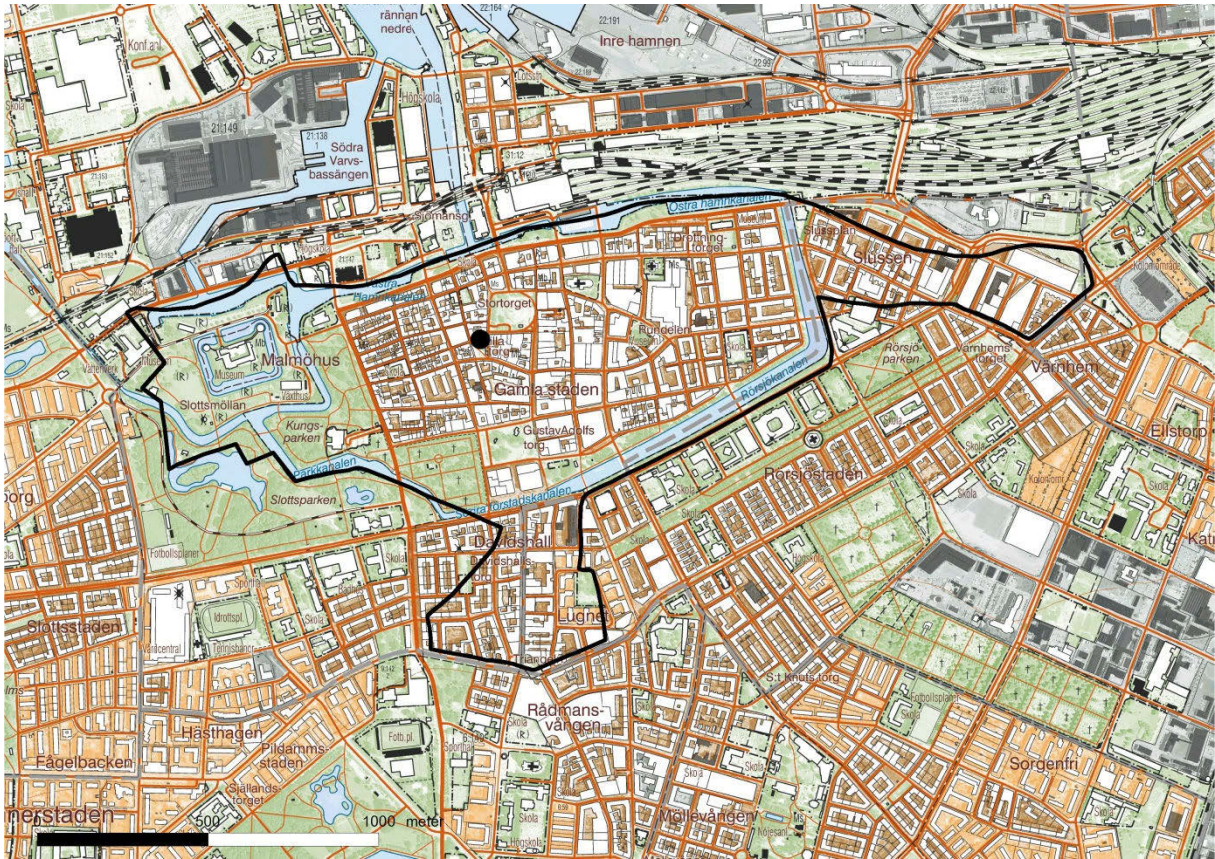
Rapport 2012:78

Omslag: Schaktet sett från norr. I mitten av schaktet kan man ana kulturlagret i botten. Foto: Joakim Frejd

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle.

Innehåll

Bakgrund och resultat	5
Referenser	6
Administrativa uppgifter	7
Kartbilaga	9

Figur 1. Undersökningens läge (svart prick) inom fornlämningen RAÄ Malmö 20:1 (svart linje).

Figur 2. Schaktets läge på Lilla Torg i Malmö, utanför fastigheten Stjärnan 8.

Bakgrund och resultat

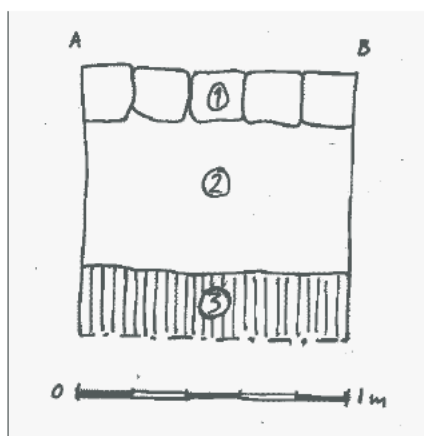
Sydsvensk Arkeologi AB har på Länsstyrelsens uppdrag utfört en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning inom fastigheten Innerstaden 1:14-Lilla Torg-och Stjärnan 8, fornlämning nr 20, Malmö stad, Malmö kommun.

Undersökningen föranleddes av nedläggning av gasledning till restaurangen Izakaya Koi:s uteservering.

Länsstyrelsen motiverade beslutet om undersökning med att markarbetet skulle ske inom de centrala delarna av Malmös medeltida bebyggelseområde (fornlämning Malmö nr 20).

Lilla Torg anlades på 1590-talet som en ny plats för handel med livsmedel då Stortorget mer fått funktionen som plats för kreaturshandel.

Till en början fanns troligen enklare torgstånd som efterhand ersattes med mer permanenta byggnader i form av korsvirkeshus. Dessa hus fanns kvar till slutet av 1800-talet då dessa revs som upptog hela torgets yta, revs 1968 varpå man försökte åter skapa en "äldre" torgmiljö (Salminen 2010).

Figur 3. Sektion 1 från N. Lager 1: Gatsten. Lager 2: Sättsand och bärlager. Lager 3: Kulturlager.

Schaktet var ca 0,5 m brett i ytan och ca 0,8 m djupt. Det fanns rikligt med ledningar i schakten (se omslagsbild). Ungefär 0,7 m ned från befintlig markyta kom ett brunt torvigt lager med träkol, tegel och djurben i. Den bruna torven hade en särpräglad doft. För att visa lagerföljden upprättades en sektion i ett av grenschakten mot öster (se kartbilaga samt figur 3). Sondning med geokäpp visade att lagret här fortsatte minst 0,3 m till. Sondning vid en provpunkt ungefär mitt i schaktet (kartbilaga) visade att det bruna torviga lagret här fortsatte till ytterligare minst 0,7 m, d.v.s till 1,4 m under befintlig markyta. Ingenstans nåddes steril botten. Schakten var för smala och för grunda för att några egentliga tolkningar av lagerföljden skulle kunna göras men man kan i alla fall konstatera att det finns välbevarade kulturlager ca 0,7 m under markytan och att de är minst 0,7 m djupa. På andra ställen på Lilla Torg har en kulturlagertjocklek på ca 2,0 meter uppmätts.

Schaktets läge mättes in med GNSS och lagrades i Riksantikvarieämbetets forminnesinformationssystem, FMIS.

Referenser

Salminen, J. 2010. Lilla Torg i Malmö. Trädplanteringsgropar, FU 2010. Rapport 2010:36, Sydsvensk Arkeologi

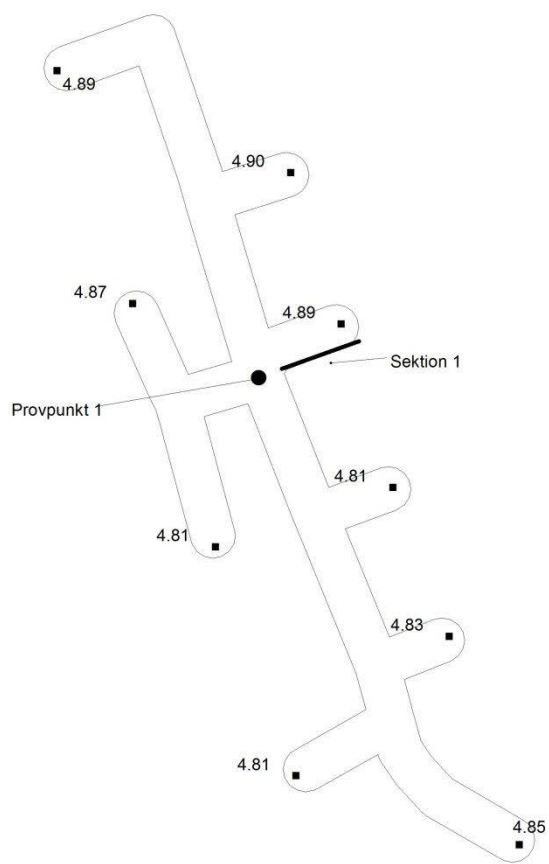

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	120078
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-22334-12
Datum för beslut:	2012-10-17
Projektnummer:	120078
Län:	Skåne län
Kommun:	Malmö kommun
Socken:	Malmö stad
Fastighet:	Innerstaden 1:14 och Stjärnan 8
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
X koordinat:	6 163 954
Y koordinat:	373 903
Höjdsystem:	RH 2000
M ö.h.	4,81-4,9 (marknivå)
Fältarbetstid:	2012-11-05/2012-11-07
Antal arbetsdagar:	3
Antal arkeologtimmar:	6
Antal maskintimmar :	-
Exploateringsyta:	ca 10 m ²
Undersökt yta:	ca 10 m ²
Platschef:	Joakim Frejd
Personal:	Joakim Frejd
Projektgrupp:	-
Underkonsulter:	-
Uppdragsgivare:	IZAKAYA KOI
Tidigare undersökningar:	-
Fynd:	Inga fynd tillvaratogs
Dokumentationsmaterial:	Dokumentationsmaterialet förvaras på Malmö Museer under arkivnummer G42:21
Kostnader:	11 439:- (exkl. moms)

Kartbilaga

Bilden visar schaktet samt läget för sektion 1 och provpunkt 1 där sondning utfördes.

Sydsvensk Arkeologi AB

Rapporter 2012

1. Fastigheten Kristianstad 4:4, Kristianstad stad, FU 2011, Christer Carlsson
2. Innerstaden 1:14 – Södergatan, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun, FU 2011, Ingrid Gustin
3. Skanörs kyrka och kyrkogård, Skanör med Falsterbo socken, Vellinge kommun, FU 2004 och 2005, Lars Salminen & Ingrid Gustin
4. Stallbyggnad vid Ugerups säteri, Köpinge socken, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
5. Invändiga arbeten i Vä kyrka, Vä socken, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
6. Husbyggnation inom fastigheten 61:113, Gualöv socken, Bromölla kommun, SU 2011, Christer Carlsson
7. Öllsjö 67:1, Skepparslöv socken, Kristianstad kommun, AU 2011, Ylva Wickberg
8. Skanör 40:12, Vellinge kn, FU 2011, Per Sarnäs
9. Provgropar inom Kristianstad 4.4, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, FU 2011, Christer Carlsson
10. Vintrie Park – område C1. Fastighet Vintrie 20:1, Bunkeflo socken, Malmö kommun, FU 2011. Kristian Brink
11. Fastigheten Kristian IV, Rådhuset, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, SU 2011, Christer Carlsson
12. VA-ledningar i Järnväggsgatan m.fl., Ängelholm, Ängelholms kommun, FU 2011, Jan Kockum
13. Sankt Gertrud 4, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun, FU 2012, Per Sarnäs
14. Kabeldragning vid Östra Centrum, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
15. Borgeby 16:8. Ny maskinhall 2011, Lomma kommun, FU&SU 2010-2011, Lars Salminen
16. Rödragning inom Kristianstad 93:1, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
17. Tygelsjö 76:1. Tygelsjö socken, Malmö kommun. FU 2011, Joakim Frejd
18. Kvarteret Minerva 24, Helsingborgs stad, Helsingborgs kommun. FU, schaktövervakning, 2012. Thomas Linderöth
19. Dösemarken – Limhamn 155:501, Malmö 126 & 129, Hyllie sn, Malmö Stad, Skåne, SU 2010. Åsa Berggren & Kristian Brink
20. Degeberga 26:3, Degeberga socken, Skåne, SU 2011. Tony Björk & Ylva Wickberg
21. Fjärrvärme i Vallgatan, Gamla Skeppsbron och Snidaregatan i Åhus, Åhus stad, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
22. Husie 172:123, Husie socken, Malmö kommun. SU 2011. Joakim Frejd.
23. Stävie kyrkogård, Stävie socken, Kävlinge kommun. FU 2009. Therese Ohlsson.
24. Stjärnan 1, Malmö stad, Malmö kommun. FU 2011. Therese Ohlsson.
25. Uranienborg. S:t Ibb socken, Landskrona kommun. FU 2003. Therese Ohlsson.
26. Örja 1118, 11:1. Örja socken, Landskrona kommun. FU 2003. Lars Salminen och Therese Ohlsson.
27. Husvik. S:t Ibb socken, Landskrona kommun. FU 2003. Therese Ohlsson.
28. Yngsjö 295:2 m.fl. Åhus socken, Kristianstad kommun. AU 2012. Thomas Linderöth.
29. Limhamn 155:355 m.fl. Område 1, Bunkeflo 24:1, Hyllie socken, Malmö kommun. AU 2012. Kristian Brink.
30. Västra Klagstorp 56:1. Västra Klagstorps socken, Malmö kommun. FU 2012. Therese Ohlsson.
31. Byte av elanläggningar i Sövde kyrka. Arkeologisk förundersökning, schaktövervakning 2012. Fornlämning 65, Sövde socken, Sjöbo kommun. Thomas Linderöth.
32. Kv. Gamla staden 8:8, Mariakyrkan. Arkeologisk förundersökning, schaktningsövervakning 2012. Fornlämning RAÄ 42, Helsingborgs stad, Helsingborgs kommun. Thomas Linderöth.
33. Härlöv 50-53, Kristianstad sn, Kristianstad kommun. SU 2010-2011. Ylva Wickberg.
34. Jörgen Kristoffersen 6, Kristianstad stad, Kristianstad kommun. FU 2012. Christer Carlsson.
35. Vattentornsvägen & Västra Boulevarden. Kristianstad stad, Kristianstad kommun. FU 2012. Christer Carlsson.
36. Kv. Möbelsnickaren 9. Åhus stad, Kristianstad kommun. FU 2011. Jan Kockum & Christer Carlsson.
37. Stora Hammar 6:30, 16:136 & 16:137. Stora Hammar sn, Vellinge kn. AU 2012. Per Sarnäs.
38. Kristianstad 4:4 och 4:18, Kristianstad stad, Kristianstad kommun. FU 2012. Ylva Wickberg.
39. Klagstorp 56:1, fornlämning nr 18, Västra Klagstorp socken, Malmö kommun. FU 2012. Thomas Linderöth.
40. Åsumtorp 54:30 m fl. Kristianstad sn, Kristianstad kn. FU 2011. Bertil Helgesson & Ylva Wickberg.
41. Köpinge 21:24 m.fl. Arkeologisk slutundersökning 2011 inom fornlämning Stora Köpinge 100, Stora Köpinge socken, Ystads kommun, Skåne län. Thomas Linderöth.
42. Magnus Stenbock 1. Fornlämning nr 20, Malmö stad, Malmö kommun. FU 2012. Thomas Linderöth.
43. Ändring av minneslund vid Jonstorps kyrkogård, Jonstorps socken, Höganäs kommun. FU 2012. Thomas Linderöth.
44. Altona 21, Lybeck 10 och Innerstaden 1:14, fornlämning nr 20 i Malmö stad, Malmö kommun. FU 2012. Thomas Linderöth.

45. Vä 2:107. Fornlämning 269 & 271, Vä socken, Kristianstads kommun i Skåne län. Särskild undersökning 2010. Bertil Helgesson.
46. Bjäresjö kyrka. Bjäresjö socken, Ystad kommun. Arkeologisk förundersökning 2010. Ing-Marie Nilsson.
47. Kristianstad 4:4 och 4:10. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
48. Soltofta 8. Arkeologisk utredning 2012, Husie socken, Malmö kommun, Skåne län. Karina Hammarstrand Dehman.
49. Västra Boulevarden, Kristianstad, Skåne. SU 2012. Tony Björk & Lena Nilsson.
50. Kviinge kyrka. Kviinge 47:1, Kviinge socken, fornlämning 16. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
51. Fastigheten Ceres 1 i Ystad, Ystad stad, Ystads kommun. FU 2012. Lars Jönsson.
52. Innerstaden 1:14 – Lilla Torg, fornlämning 20, Malmö stad, FU 2011. Per Sarnäs.
53. Sankt Jörgen 7, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun. FU 2012. Per Sarnäs.
54. Kungsparken, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun. FU 2010–2012. Per Sarnäs.
55. Håstads kyrka. Antikvarisk medverkan i samband med tillgänglighetsanpassning 2012. Ing-Marie Nilsson.
56. Svanen 3. Malmö stad, Malmö kommun. FU 2012. Therese Ohlsson.
57. Del av fastigheten Västra Alstad 11:5, Västra Alstad socken, Trelleborgs kommun. AU 2012. Joakim Frejd.
58. Fastigheten Bastionen 7, Kristianstad stad, Kristianstad kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
59. Frans Suell 14. Malmö stad, Malmö kommun. FU 2012. Therese Ohlsson.
60. Hannas kyrkogård. Hannas socken. Simrishamns kommun. FU 2012. Therese Ohlsson.
61. Nosaby kyrkogård. Nosaby socken, Kristianstads kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
62. Asmundtorp, Annelöv och Häljarp. Asmundtorps sn, Annelöv sn, Häljarp sn, Landskrona kommun. FU 2002-03. Therese Ohlsson.
63. Västra Hoby kyrka. Västra Hoby socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
64. Påfågeln 13 m.fl., Ängelholms sn, Ängelholms kn. FU 2012. Per Sarnäs
65. Stångby kyrka. Stångby socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
66. Österslövs gamla prästgård. Österslövs socken, Kristianstads kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
67. Stortorget, Södergatan. Malmö stad, Malmö kommun. FU 2012. Therese Ohlsson.
68. Grönekatan mellan Östra Promenaden och Österportsgatan, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kn. FU 2012. Per Sarnäs.
69. Innerstaden 1:14 – Uppsalakajen, Malmö stad, Malmö kn. FU 2011. Per Sarnäs.
70. Carl XI 12 i Åhus. Arkeologisk förundersökning 2011-2012. Jan Kockum & Ing-Marie Nilsson.
71. Tosteberga 28:4. Trolle-Ljungby socken, Kristianstad kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
72. Vintrie Park – område C1. Antikvarisk kontroll 2011–2012. Fornlämning Bunkeflo 12:1, fastighet Vintrie 20:1, Bunkeflo socken, Malmö kommun. Kristian Brink.
73. Innerstaden 1:14-Lilla Torg-och Lejonet 2, fornlämning nr 20, Malmö stad, Malmö kn. Arkeologisk förundersökning 2012. Joakim Frejd.
74. Näsums kyrka. Näsums socken, Bromölla kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
75. Degeberga 107:6. Arkeologisk utredning 2012. Indenom fastigheten Degeberga 107:6, Degeberga Socken, Kristianstad Kommun. Ulla Isabel Wolfe.
76. Innerstaden 1:14-Lilla Torg-och Lejonet 2, fornlämning nr 20, Malmö stad, Malmö kn. Arkeologisk förundersökning 2012. Joakim Frejd.
77. Kristianstad 4:4. Östra Boulevarden, Kristianstad stad. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
78. Innerstaden 1:14-Lilla Torg och Stjärnan 8, fornlämning nr 20, Malmö stad, Malmö kn. Arkeologisk förundersökning 2012. Joakim Frejd.

